

Heerlen

raadsinformatiebrief

burgemeester en wethouders

Registratiekenmerk:
BWV-14001191

Datum:
9 december 2014

Auteur:
R. Wintraecken

Afdeling:
33.02.1
Projectontwikkeling

Telefoonnummer:
045-560 3996

Mede-auteur:

Openbaarheid:
Openbaar

Ambt. Opdrachtgever:
Programmamanager

Portefeuillehouder:
P.M.A van Zutphen

Accorderen door
directie:
Nee

Persbericht: Nee

Onderwerp:

Uitwerking herbestemming Christus Koningkerk, Vrieheide

Voorstel:

De raad te informeren over:

- de aankoop van de Christus Koningkerk inclusief kerktoren en de voormalige pastorie gelegen op de percelen kadastraal bekend gemeente Heerlen Sectie O, nummers 1734 en 554 voor een koopsom van 250.000,- k.k.
- Het haalbaarheidsonderzoek naar de herontwikkeling van de Christus Koningkerk tot archiefbewaarplaats.

Heerlen

pagina 1/4

raadsinformatiebrief

Heerlen,
8 december 2014

Registratienummer:

Auteur:
R. Wintraecken

Afdeling:
33.02.1 Projectontwikkeling

Telefoonnummer:
045-560 3996

Mede-auteur:

Onderwerp

Uitwerking herbestemming Christus Koningkerk, Vrieheide

Inleiding/aanleiding

In de archiefbewaarpplaats van Rijkzucht, centrum voor regionale geschiedenis en onderdeel van Historisch Goud, worden archieven van de gemeente Heerlen en andere gemeenten en gemeenschappelijke regelingen bewaard. De huidige archiefbewaarpplaats is reeds in 2009 afgekeurd door de Provinciale Archief Inspecteur (PAI). Daarnaast is de huidige ruimte te klein om de aanwas van archief te kunnen huisvesten. Het gebouw op de Thermenlocatie huisvest naast de archiefbewaarpplaats ook de resten van het Romeins badhuis, een aantal museumzalen met Romeinse vondsten en enkele kantoren. Zowel het museumdeel als de kantoren voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd (klimatologisch en arbo-technisch).

De Christus Koningkerk (CKK) is één van de betekenisvolle plekken in Vrieheide. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed heeft de wijk Vrieheide aangewezen als plek die van nationaal cultuurhistorisch belang is. Daarnaast is de kerk een gemeentelijk monument en staat het gebouw op de nominatie om als Rijksmonument aangemerkt te worden. De Christus Koningkerk is in 2004 aan de eredienst onttrokken en staat al geruime tijd leeg.

Uit onderzoek blijkt dat het kerkgebouw constructief in een relatief goede staat verkeert. De schil van het gebouw, gevel en dak, verdient aandacht bij herontwikkeling. De dakbedekking is van de kerk gewaaid waardoor binnentredend vocht de bouwkundige staat ernstig aantast. De installatietechnische voorzieningen ontbreken volledig.

Zowel de Thermenlocatie als de Christus Koningkerk kenmerken zich door een hoge (inter)nationale erfgoedwaarde, en zijn daarmee van groot belang voor de Limburgse c.q. nationale culturele infrastructuur op het gebied van historisch erfgoed. De herontwikkeling van de Christus Koningkerk past binnen het "strategisch masterplan" voor Vrieheide; "Buurtbusiness - Energie voor Vrieheide", dat in februari 2014 werd vastgesteld door de gemeenteraad. De herontwikkeling van de Christus Koningkerk en omgeving kan een belangrijke impuls aan de wijk en de herstructurering geven.

Op 19 maart 2013 heeft het college van B&W (BWB-13000041) besloten om de verplaatsing van de archiefbewaarpplaats en back-office Historisch Goud naar de Christus Koningkerk in Vrieheide verder uit te werken en een plan te ontwikkelen voor de herontwikkeling van de Thermen locatie. Hiertoe is het onderzoek naar de haalbaarheid van de herbestemming van de Christus Koningkerk tot archiefbewaarpplaats aangevangen.

Op 17 december 2013 heeft het college (BWB-13000516) verzocht nader te onderzoeken of er mogelijk andere functies aan het programma toegevoegd kunnen worden. Hierbij werd gedacht aan maatschappelijke functies die nu elders zijn gehuisvest in de buurt. Het blijkt op dit moment zeer moeilijk om een programma

m.b.t. maatschappelijke functies voor de CKK op te stellen. De transities in het "welzijnsveld" (met name de transities in de AWBZ-WMO en Jeugdzorg) zorgen voor vragen over de omvang van het toekomstige activiteiten en zorgaanbod.

Op 31 oktober 2014 is de gemeente Heerlen een intentieovereenkomst aangegaan met Regionaal Historisch Centrum Limburg, gemeente Maastricht, gemeente Sittard-Geleen en gemeente Heerlen om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om tot één Zuid-Limburgse archiefdienst te komen (zie tevens collegebesluit BWB-14000966). De beoogde samenwerking heeft invloed op de wijze waarop de archieven worden beheerd en beschikbaar worden gesteld. Een andere vorm van dienstverlening, opgeteld bij de behoefte aan archiefbewaarruimte bij de deelnemende partners aan de intentieovereenkomst en de wil hiervoor aan te sluiten op de ontwikkeling van een archiefbewaarplaats in de Christus Koningkerk in Vrieheide, is van invloed is op het ruimtelijk programma van de Christus Koningkerk. Inmiddels is de behoefte aan archiefruimte vanuit het samenwerkingsverband helder. Formele, "harde", afspraken zijn echter nog niet gemaakt. Verwacht wordt dat dit het eerste kwartaal van 2015 wordt gedaan.

De ruimtebehoefte van het gemeentelijk archief bestaat uit archiefruimte, kantoorruimte, een leeszaal en algemene ruimtes. De vooruitzichten voor de aanwas aan archiefstukken tonen een geprognostiseerde archiefgrootte van 14,4 km¹ over 40 jaar.

Tijdens de onderhandelingen met het Bisdom over de aankoop van de Christus Koningkerk is naar voren gekomen dat er vanuit het Bisdom behoefte is aan 2 km¹ archiefruimte voor een periode van 20 jaar. De archiefbewaarplaats wordt gebouwd voor een periode van 40 jaar. De eerste jaren kent het pand derhalve een overmaat. De archieven van het Bisdom kunnen deze ruimte de eerste 20 jaar gebruiken.

Vanuit het aangegane samenwerkingsverband is er een ruimtebehoefte van 8 à 10 km¹.

Deze onderdelen vormde het ruimtelijk programma voor het haalbaarheidsonderzoek.

De investeringskosten voor de herbesteding van de CKK zijn berekend middels een stichtingskostenberekening. In deze berekeningen is rekening gehouden met de infrastructuur, aankoop van de kerk en pastorie, sloopkosten pastorie en ambtelijke inzet. Tevens zijn de kosten voor de losse inrichting meegenomen. De geraamde investeringskosten passen binnen het middels de gemeentelijke begroting gereserveerde bedrag van € 5.650.000,- voor de herbesteding van de CKK. Ook de kapitaallasten passen binnen de begroting.

Na vaststelling van het definitief ontwerp voor de CKK kan een meer gedetailleerde kostenraming worden gemaakt. Op basis van deze raming kunnen de in de gemeentelijke begroting opgenomen investeringskosten worden bijgesteld. Conform planning kan dit middels de jaarrekening 2015.

Mocht de samenwerking met het RHCL, Gemeente Maastricht, Gemeente Sittard-Geleen en Provincie Limburg onverhoopt niet tot afspraken leiden over het gebruik van archiefruimte in de CKK, wordt er teruggevallen op de variant waarin alleen Rijckheyt gebruik maakt van de CKK.

Samenvatting

De Christus Koningkerk in Vrieheide vormt een belangrijke plek in de wijk. Het kerkgebouw staat al geruime tijd leeg en geeft een verloederde indruk. Gezien de locatie en het belang voor de wijk is het zeer wenselijk het gebouw te behouden en te herbestemmen.

De huidige archiefbewaarpplaats is reeds in 2009 afgekeurd en is daarnaast te klein voor de aanwas aan archieven.

Op 31 oktober 2014 is de gemeente Heerlen een intentieovereenkomst aangegaan met Regionaal Historisch Centrum Limburg, gemeente Maastricht, gemeente Sittard-Geleen en gemeente Heerlen om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om tot één Zuid-Limburgse archiefdienst te komen. Dit leidt tot een extra archiefbehoefte welke in de CKK ondergebracht kan worden.

Haalbaarheidsonderzoek heeft aangetoond dat het gebouw bouwkundig geschikt is om de functies onder te brengen. Daarnaast passen zowel de investeringskosten als de kapitaallasten binnen de gestelde kaders. Tevens is er overeenstemming met het Bisdom bereikt over de aankoop van de kerk.

Kernthema

Herstructurering

Bijlagen

-

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,

de burgemeester,

mw. C.L.A.F.M. Bruls

dr. P.F.G. Depla